

een federalisatie bepaald! De stembus-leuze en stembus-keuze kon dan ook niet zijn: vóór of tegen de federalisatie. Maar het is: vóór federalisatie is tegen het Koninkrijk Gods en de ware kerk, en tegen federalisatie van Europa en tegen Oost en ook tegen West is vóór Christus' rijk en kerk. Zo moet het gesteld worden, naar de Schriften!

c. We keren terug tot de tijd van Josia's optreden. Omdat de kerk is afgevalen van de levende God en vervallen in afgoderij en beeldendienst heeft de HERE ten tijde van Manasse, Josia's grootvader, het voornemen opgevat en het besluit genomen, om Juda (evenals de tien stammen) in ballingschap te zenden. En dat besluit heeft Hij ook door de mond Zijner profeten onder Manasse aan Juda bekend gemaakt (2 Kon. 21: 10-15). De HERE zal een einde maken aan het nationaal volksbestaan en aan de zelfstandigheid van het instituut der kerk. Dat is de vreselijke dreiging en druk over en op Juda. Maar ofschoon allen het weten, althans kunnen weten, schijnt niemand zich erom te bekommeren. Ook Manasse's late bekering heeft aan des HEREN besluit in dezen niets mogen veranderen.

Als koning Amon wordt vermoord door de (anti-assyrische en pro-egyptische) minderheidspartij wordt het politieke spel voortgezet. „Het volk des lands“ (wellicht te zien als de vertegenwoordiging van het plattelandsvolk), dat pro-assyrisch is, zet de achtjarige Josia op de troon. De meerderheidspartij zal dat ventje wel pro-assyrisch opvoeden! Ze willen een koning naar hun wens!

En we houden ons hart vast. Want Josia, zoon van de goddeloze Amon, niet onderwezen in de Schriften, temidden van een door en door afgodisch volk, moet wel als een afvallige koning opgroeien. Zo denken wij. En als we dan weten, dat de HERE heeft besloten om Juda in ballingschap te zenden, om het te vernielen, dan denken we: van Josia is geen verwachting te koesteren; deze jongen is gedoemd een goddeloze koning van Juda te worden!

En toch wordt het anders dan wij verwachten. Hij wordt als een tweede David! We lezen in 2 Kronieken 34: 3, dat hij in het achte jaar zijner regering, toen hij nog jong was, dus 16 jaar oud, begon met het zoeken van de God van zijn vader David. Hoe kwam dat zo? In de Schrift is geen enkel gegeven te vinden, dat personen als middelloorzaak optreden. Integendeel, we zagen dat alles rondom en in Josia daartegen ingaat. We moeten het dan ook toeschrijven enkel en alleen aan de Heilige Geest, die het verbond in Davids geslacht handhaaft door het hart van Josia op de God des Verbonds te richten. Welk een wonderlijk doen des HEREN! De HERE had gezegd, reeds onder Manasse, dat Hij Juda helemaal gaat afbreken, en Josia groeit op temidden van de goddeloosheid, en toch, en toch gaat de HERE zich een instrument tot reformatie van Zijn afvallige kerk bereiden! In weerwil van de afval, welke met een eindoordeel is bedreigd en tot welk oordeel ook is besloten, vervult de HERE Zijn belofte, eeuwen te voren gedaan door de mond van de profeet uit Juda bij het altaar van Jerobeam. We lezen immers in 1 Kon. 13: 2: „Altaar, altaar, zo zegt de HERE: zie, een zoon zal aan Davids huis worden geboren met name Josia; en hij zal op u de priesters der hoogte slachten...“ Ongeveer drie eeuwen, nadat de Judese profeet die eredienst van Jerobeam excommuniceerde, verwekt de HERE Josia en de godsvrucht in hem.

Wat wil de HERE daarmee? Hoe moeten we dat doen des HEREN verklaren? — Ik wil eerst opmerken: de HERE heeft van te voren Zijn voornemen en plan met Israël om tot de geboorte van onze Here Christus in Bethlehem te komen. Binnen dat raam van Zijn raad heeft Hij om zo te zeggen de punten uitgezet. Ook een Josia beraamd. In de tweede plaats moeten we zien: binnen dat raam van Zijn raad heeft de HERE zich als het ware een grote „speel“-ruimte voorbehouden. Om Zijn verbond naar belofte en eis en bedreiging uit te voeren en te handhaven. Zonder dat evenwel de uiteindelijke vervulling der verbondsbeloofte in Jezus Christus in gevaar komt. Zo kan de HERE ook de verbondsvloek over de afval van Zijn volk, in Deuteronomium afgekondigd, doen komen. Weer: zonder dat het verbond in de Here Christus te niet gaat! Vandaar dat Hij reeds onder Manasse de ballingschap als uitvoering van die verbondswraak aankondigt. In de derde plaats: ook wanneer die vloek is geopenbaard, behoudt de HERE zich de tijd en de vrijheid voor om op een nader te bepalen datum het oordeel te verwerken. Met andere woorden: als wij denken, dat nu het oordeel onherroepelijk spoedig moet komen krachtens Gods voorzegging, dan nog is er ruimte voor reformatie midden in de afval. Ik wil het zo zeggen: de HERE blijft bouwen aan Zijn kerk, ook als Hij de schier totale afbraak heeft afgekondigd! Terwille van de belofte in Christus, terwille van het overblijfsel naar de verkiezing, terwille van de eeuwige toekomst van Zijn koninkrijk en kerk — de eeuwige toekomst in Christus op de nieuwe aarde! — maakt de HERE geen vol-einding met het oordeel vóór de jongste dag!

Ik leg daarbij de vinger om meer dan één reden. Er zijn er wel onder ons, die zeggen: de HERE is bezig hier in Nederland en in Europa de totale afbraak te verwerken, zodat er geen tijd en gelegenheid en ruimte meer overblijven voor reformatie en organisatorische actie! Ik zeg tegen zodanig spreken het volgende. U hebt vandaag geen openbaringswoord over die door u gezichte afbraak. U weet daarom niet, of de HERE hier over Nederland en Europa tot de totale afbraak heeft besloten. Die tijd en gelegenheid van de volle ruïnering hier heeft de HERE in Zijn eigen macht en bevoegdheid gesteld, aangenomen dat zij komt vóór de dag van de verschijning van onze Here Christus op de wolken. En daarom alleen al is uw spreken een vals profeteren, een profeteren uit uw eigen hart met hetgeen u voor ogen hebt. Want u vergeet ook, dat al de eeuwen door de HERE aan het afbreken is, maar ondertussen ook aan het bouwen tot de wederkomst van Christus! En daarom kunt u met hetgeen voor ogen is beslist niet uitmaken wat het vandaag voor de HERE wint, Zijn afbreken op Zijn opbouwen. Doch ik zeg er nog een ding bij: OOK AL ZOU U WETEN DOOR OPENBARING, DAT DE HERE HEEFT BESLOTEN TOT DE TOTALE AFBRAAK, DAN NOG ZOU HIJ ZICH EEN TIJDSRUIMTE HEBBEN KUNNEN VOORBEHOUDEN OM REFORMATIE EN ACTIE IN CHRISTUS VOOR HET BREDE LEVEN TE WERKEN. Want dat blijkt hier nu wel in het optreden van Josia! En daarom zeg ik met de vrijmaking der kerk voor ogen: de HERE is vandaag temidden van de afval en van de afbraak nog bezig met bouwen, om tot de afbouw van Zijn koninkrijk en kerk hier en nu te komen. Laat u derhalve niet in de war brengen: er is voor u, jongeren en ouderen, nog een reformatische roeping! Studeert in de Schriften! Belijdt de naam van Christus maar overal: in de school, nu een

nieuwe schoolstrijd is ingezet tegen synodocratie en barthianisme, in het sociaal-economische, nu zelfs een Christelijk-Nationaal Vakverbond op de hoogten gaat offeren aan de goden dezer eeuw; in de politiek, nu zelfs de christelijke partijen zich met de „heidene“ van deze tijd vergezelschapen om in de federalisering van Europa een „derde macht“ te gaan vormen; kortom: grijp naar de Schriften nog en nog méér het brede leven aan! Laat u niet ontmoedigen! Werk, ja werk alsof het daarvan afhangt, in geloof en liefde, totdat de HERE zelf u het duidelijk maakt, dat u hier geen stap vooruit meer kunt doen!

J. FRANCKE.

KERKNIEUWS

Beroepen te:
Ambt-Vollenhove-Cadoelen, J. P. van der Stoel te Grootegast.
Bruchterveld en Nieuwer-Amstel, J. Verkade te Zuidwolde (Dr.).

Aangenomen naar:
Zwijndrecht, W. v. d. Lingen te Alkmaar.
Oud-Loosdrecht, Cand. H. J. Nijenhuis te Zwolle.
Buzsum-Naarden, P. Lok te Stadskanaal.

Bedankt voor:
IJsselmuiden, W. v. d. Lingen te Alkmaar.
New-Westminster, L. Doekes te Hilversum.
Arum, Musselkanaal, 2e Exploermond, Uithuizen en Zwagerveen-Zwaagwesteinde, Cand. H. J. Nijenhuis, te Zwolle.
Eindhoven en Waardhuizen, J. Verkade te Zuidwolde.

— ATTEST NAAR ART. 8 K.O. Aan de heer J. Melior te Axel is door de Particuliere Synode van het Zuid-land attest verleend om te staan naar het ambt van Diaconus des Woords in de Geref. Kerken volgens art. 8 K.O.

— DE KOMENDE GENERALE SYNODE. De Part. Synode van Zuid-Holland heeft de kerkeraad van Berkel geadviseerd de Generale Synode tegen Dinsdag 14 Oct. a.s. bijeen te roepen.

— DS L. SELLES te Voorburg, die Zondag 29 Juni 's avonds om 7 uur afscheid hoopt te nemen van zijn gemeente, vertrekt op 12 Juli met de Rijndam naar Canada, waar hij zich hoopt te verbinden aan de gemeente te Chatham.

— AFSCHIED DS J. C. JANSE TE RIJSWIJK. De Janse nam wegens vertrek naar de gemeente des Heren te Zutphen op Zondag 22 Juni j.l. afscheid van de gemeente te Rijswijk (Z.-H.), die hij vanaf Januari 1945 heeft mogen dienen.

De Janse bediende voor de laatste maal het Woord uit Efeze 3: 14-21.

Het thema van zijn predikatie was: „Voorbede om versterking der gelovigen“, welke voorbede inhoudt een opwekking om de Here te bidden, dat de gemeente mag toenemen in het verstaan en bekennen van de liefde, die Christus tot haar heeft, een liefde die de kennis te boven gaat. Gewezen werd op:

1e, waarin die liefde openbaar wordt;
2e, hoe we die liefde bekennen in de praktijk;
3e, dat we met vrijmoedigheid mogen rekenen op verhoging van deze bede.

Na afloop van deze dienst, die door vrijwel de gehele gemeente werd bijgewoond, werd de scheidende leraar namens kerkeraad en gemeente toegesproken door de vice-voorzitters van de kerkeraad, br. C. M. van der Does, namens de genabuurde kerken door br. de Vries uit Voorburg. De classis-afgevaardigde was op het laatste moment verhinderd. Br. F. Pels bood namens de gemeente ds Janse een 13-delige encyclopaedie aan, alsmede een drietal woordenboeken, terwijl ook mevr. Janse een verrassing in ontvangst had te nemen. Hierna sprak ds Janse nog een dankwoord.

DANKBETUIGING

Bij ons vertrek naar Canada danken wij de heren HESLINGA en OUWERKERK, Cargadoors te Heemstede, Directeuren van de

Emigranten Vervoers Onderneming

Nieuwe Uilenburgerstraat 10, Amsterdam

voor de vele hulp ons geboden bij onze emigratie.

W. A. SPIERING,
v.h. Scheepmakerij 37, Delft,
thans a.b. s.s. „Waterman“

HET RIJKE WOORD

Dr. M. B. VAN 'T VEER,
in leven Predikant te Amsterdam.

Met een inleidend woord van
Prof. C. VEENHOF.

Prijs f 4.25

Bestel het bij Uw boekhandel of bij de Uitgevers
OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., GOES

In Memoriam Prof. Dr. K. Schilder

GEREFORMEERD CONFESSOR

Rede uitgesproken door G. Puchinger voor een kring van de S.S.R. en genodigden op Vrijdag 28 Maart j.l. met een fraaie foto op kunstdruk van de overledene, los inliggend.

Prijs f 1.25.

De W. de Graaff schrijft in het Kerkblad van Giessendam:

Deze rede, opgesteld door een zelfstandige geest, geeft met grote liefde een prachtig overzicht van het leven van Prof. Schilder. Het lezen ervan doet weldadig aan. Er komen enkele gedeelten in voor, welke hoofdzakelijk van betekenis zijn voor de leden en oud-leden van S.S.R., maar dit neemt niet weg, dat het geheel voor ieder die graag een kort overzicht wil van het leven en de betekenis van Prof. Schilder, voor zover dat thans dan mogelijk is en in zulk een kort bestek, dit werkje moet lezen. Hij zal er waarlijk niet een herhaling in vinden van wat b.v. al in „De Reformatie“ ter herdenking heeft gestaan, maar iets totaal anders, doch niet minder mooi of minder belangrijk.

De D. Nieuwenhuis te Vlaardingen merkt op:

Zijn referaat is, zoals vele van zijn redevoeringen en publicaties, voortreffelijk en laat ons de brede betekenis van de ontslapen Hoogleraar uitstekend zien.

Via de boekhandel of rechtstreeks bij de Uitgeefster:
OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. te Goes, Giro 36000

Boekbinderij VAN KUIJK

Voor al Uw Bindwerk.

Reformatie f 3.75

Catechismus f 2.35

Alle toezendingen onder

rembours.

Zalmstraat 1 - Scheveningen

KENT U REEDS

Zangers en Speellieden

van D. W. L. MILO

Dit werk is onmisbaar voor hen, die belang stellen in den eeredienst onzer Kerken. Prijs f 5.—, voor abonné's op de R.-B.-Serie f 2.50.

Vraagt het Uw boekhandelaar of de Uitgeefster:

Oosterbaan & Le Cointre N.V.
Goes, Giro 36000.